

Дело C-607/21

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

30 септември 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Conseil d'État (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

14 септември 2021 г.

Жалбоподател:

XXX

Ответник:

État belge

1. Предмет и факти по делото

- 1 Жалбоподателката, която е гражданка на Мароко, влиза на територията на Белгия на 25 юли 2011 г.
- 2 На 21 септември 2011 г. тя подава заявление за пребиваване като роднина по възходяща линия на белгийски гражданин (сина ѝ).
- 3 На 21 октомври 2011 г. заявлението ѝ е отхвърлено с мотива, че законът вече не разрешава събиране на семейството за роднини по възходяща линия на белгийски граждани.
- 4 На 26 юни 2015 г. жалбоподателката подава ново заявление за пребиваване като член на семейството на гражданин на Европейския съюз, а именно на г-жа N.E.K., нидерландска гражданка, заявила съжителството си със сина на жалбоподателката с декларация, получена от длъжностното лице по гражданското състояние в Андерлехт (Белгия) на 11 февруари 2005 г.
- 5 На 28 септември 2015 г. заявлението на жалбоподателката е отхвърлено.

- 6 На 14 април 2016 г. Conseil du contentieux des étrangers (Съвет по споровете относно режима на чужденците, Белгия) отхвърля жалбата ѝ.
- 7 На 9 ноември 2017 г. жалбоподателката подава ново заявление за пребиваване на основание член 40bis от Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (Закон от 15 декември 1980 г. за влизането, пребиваването и установяването на чужденци на територията на страната и извеждането им от нея) като член на семейството на гражданин на Европейския съюз, а именно на г-жа N. E.K.
- 8 Това заявление е отхвърлено на 2 май 2018 г. по-специално с мотива, че документите, представени като доказателства за бедност (по-конкретно марокански информационен документ от данъчен инспектор и мароканско удостоверение за бедност от 2011 г.) и като доказателства за финансовата помощ от домакинството (състоящо се от сина ѝ и г-жа N. E.K.), към което жалбоподателката заявява, че иска да се присъедини (доказателства за парични преводи от 2010 г. и 2011 г.), са твърде стари, за да установят, че тя е била на издръжка в страната си по произход, преди да подаде заявление за събиране на семейството. Освен това касовите бележки, заявката за закупуване, известията за неплатени фактури и удостоверението за застраховка за пътуване на Maroc Assistance Internationale по никакъв начин не доказват, че тези разходи са платени от домакинството, към което жалбоподателката заявява, че иска да се присъедини.
- 9 С решение от 30 август 2019 г. Conseil du contentieux des étrangers (Съвет по споровете във връзка с режима на чужденците, Белгия) отхвърля подадената от жалбоподателката жалба. Той най-напред припомня, че в решение от 9 януари 2007 г., Jia (C-1/05, EU:C:2007:1) Съдът на Европейския съюз приема, че под израза „на [негова] издръжка“ — съдържащ се в Директива 73/148/ЕИО на Съвета от 21 май 1973 година относно премахване на ограниченията за движение и пребиваване на гражданите на държавите членки в рамките на Общността по отношение на установяването и предоставянето на услуги — „се разбира обстоятелството, че член на семейството на гражданин на Общността, установен в друга държава членка по смисъла на член 43 ЕО, се нуждае от материалната помощ на този гражданин или на неговия съпруг, за да задоволи основните си нужди в държавата на произхода си или в държавата, от която идва, към момента, в който иска да се присъедини към въпросния гражданин“. Conseil du contentieux des étrangers приема, че с оглед на посоченото решение на Съда на Европейския съюз условието „на [негова] издръжка“, предвидено в член 40bis от Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, трябва да се разбира в смисъл, че лицето трябва да е било на издръжка в страната по произход, преди да пристигне в Белгия. От цитираното решение на Съда на Европейския съюз освен това следва, че за да се приеме, че заявителят е на издръжка на члена на семейството, към което иска да се присъедини, не е достатъчно последният да разполага с достатъчно финансови средства или да

съжителства с него, а заявителят трябва да също докаже и че материалната помощ от кандидата за събиране на семейството му е била необходима към момента на подаване на заявлението.

- 10 С жалба от 3 октомври 2019 г. жалбоподателката иска от Conseil d'État (Държавен съвет, Белгия) да отмени последното решение.

2. Относими разпоредби

A. *Правото на Съюза*

Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО

- 11 Член 2 гласи:

„Определения

За целите на настоящата директива:

[...]

2) „Член на семейство“ означава:

а) съпруга/съпругата;

б) партньор, с когото гражданинът на Съюза е сключил регистрирано съжителство въз основа на законодателството на държава членка, ако законодателството на приемащата държава членка третира регистрираното съжителство като равносилно на брак и в съответствие с условията, посочени в приложимото за случая законодателство на приемащата държава членка;

в) [...]

г) преки роднини по възходяща линия на издръжка, както и такива преки роднини на съпруга/съпругата или партньора, така както е определен в буква б)“.

Б. Белгийското право

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

12 Член 40bis гласи:

„[...]“

§ 2 За членове на семейството на гражданин на Съюза се считат:

[...]

4. роднините му по възходяща линия и роднините по възходяща линия на съпруга или партньора му по точка 1 или 2, когато те придружават или към когото се присъединяват; [...]“.

3. Становища на страните:**А. Жалбоподателката**

13 Жалбоподателката посочва, че Съдът на Европейския съюз е уточнил понятието за лице „на издръжка“ в няколко свои решения. Това понятие изисква действителна зависимост, която се характеризира с обстоятелството, че материалната помощ от член на семейството се предоставя от гражданин на Съюза, който се е възползвал от свободата на движение, или от неговия съпруг. Освен това необходимостта от материална помощ трябва да съществува в държавата по произход или в държавата, от която идва роднината по възходяща линия, към момента на заявяване на желанието му да се присъедини към съответния гражданин на Съюза. Тази съдебна практика е постановена по случаи, при които моментът на подаване на заявлението за пребиваване на практика съвпада с напускането на страната по произход. В случая жалбоподателката припомня, че е напуснала страната по произход през 2011 г. и няколко дена след това е подала първото си заявление за пребиваване като роднина по възходяща линия на белгийски гражданин. Впоследствие тя подава и други заявления — през 2015 г. и 2017 г. Тя твърди, че за да може да се придаде полезно действие на правото на свободно движение и да се прецени дали е била зависима в държавата, от която идва, трябва да бъдат взети предвид доказателствата за материалната ѝ зависимост в страната по произход към момента на подаване на заявлението ѝ, както и че изтеклото време не може да повлияе неблагоприятно на стойността на тези доказателства. Тя счита, че обжалваното решение, като приема обратното, нарушава член 40bis, параграф 2, точка 4 от Закона от 15 декември 1980 г. и член 2, параграф 2, буква г) от Директива 2004/38, и че би следвало най-малкото да се поставят преюдициални въпроси на Съда на Европейския съюз.

V. Насрещната страна

- 14 Според насрещната страна основанието е недопустимо в частта, която се отнася до нарушение на Директива 2004/38 и до искането на жалбоподателката Conseil d'État да извърши фактическа преценка на доказателствената сила на представените документи. От това насрещната страна прави извода, че предложените преюдициални въпроси не са от полза за разрешаването на спора.

4. Преценка на Conseil d'État

- 15 Conseil du contentieux des étrangers отхвърля жалбата на жалбоподателката, с мотива че на основание на практиката на Съда на Европейския съюз понятието за лице „на издръжка“ трябва да се прецени с оглед на положението на жалбоподателката в страната по произход към момента на подаване на заявлението за пребиваване, но че представените документи не се отнасят за 2017 г., когато тя е направила това, а за 2011 г.
- 16 В решение от 12 декември 2019 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Събиране на семейството — сестра на бежанец), C-519/18, EU:C:2019:1070, в което тълкува Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството, но в което изрично препраща към тълкуването на израза „условието членът на семейството да е на издръжка на кандидата за събиране на семейството в рамките на Директива 2004/38/ЕО“, Съдът на Европейския съюз приема:

„47 [...] качеството член на семейството „на издръжка“ на гражданина на Съюза, който има право на пребиваване, предполага доказването на наличието на положение на действителна зависимост. Тази зависимост произтича от фактическо положение, характеризиращо се с обстоятелството, че материалната помощ за члена на семейството се осигурява от носителя на правото на пребиваване (решения от 19 октомври 2004 г., *Zhu и Chen*, C-200/02, EU:C:2004:639, т. 43, от 8 ноември 2012 г., *Iida*, C-40/11, EU:C:2012:691, т. 55, от 16 януари 2014 г., *Reyes*, C-423/12, EU:C:2014:16, т. 20 и 21 и от 13 септември 2016 г., *Rendón Marín*, C-165/14, EU:C:2016:675, т. 50).

48 За да определи дали е налице такава зависимост, приемащата държава членка трябва да прецени дали членът на семейството е в състояние да задоволи основните си нужди, като се имат предвид материалните и социалните му условия. Необходимостта от материална издръжка трябва да съществува в страната на произход или в страната, от която идва членът на семейството, към момента, в който същият иска да се присъедини към гражданина на Съюза (вж. в този смисъл решения от 9 януари 2007 г., *Jia*, C-1/05, EU:C:2007:1, т. 37 и от 16 януари 2014 г., *Reyes*, C-423/12, EU:C:2014:16, т. 22 и 30)“.

- 17 Conseil d'État счита, че в случай като разглеждания — когато искащият да се възползва от възможността за събиране на семейството чужденец живее от много години в държавата, в която е установен гражданинът на Съюза, към когото иска да му бъде разрешено да се присъедини, и вече е подавал безуспешно заявления за събиране на семейството — даденото от Съда тълкуване все пак не позволява да се прецени дали изискването чужденецът да е на издръжка трябва да се прецени с оглед на положение, което значително предхожда подаването на заявлението, или трябва непременно да се прецени с оглед на положението към момента на подаването на заявлението.

5. Преюдициалните въпроси:

- 18 Поставя на Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

„1. Следва ли при преценката на понятието за лице на издръжка по смисъла на член 2, параграф 2, буква г) от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО да се вземе предвид положението на заявител, който вече се намира на територията на държавата по установяване на кандидата за събиране на семейството.

2. При утвърдителен отговор на първия въпрос, следва ли да се установи разлика в третирането между заявител, който се намира на законно основание на територията на тази държава, и заявител, който се намира там без законно основание?

3. Трябва ли член 2, параграф 2, буква г) от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО да се тълкува в смисъл, че за да се счита за лице, което е на издръжка и което следователно попада в обхвата на дефинираното в тази разпоредба понятие „член на семейство“, пряк роднина по възходяща линия може да се позове на положение на действителна материална зависимост в страната по произход, установено с документи, издадени обаче доста години преди момента на подаване на заявлението за карта за пребиваване като член на семейството на европейски гражданин, с мотива че напускането на страната по произход и подаването на заявлението за карта за пребиваване в приемащата държава членка не съвпадат по време?

4. При отрицателен отговор на третия въпрос, какви са критериите, които позволяват да се прецени положението на материална зависимост на заявител, който иска да се присъедини към европейски гражданин или неговия партньор като роднина по възходяща линия, без да е получил разрешение за пребиваване въз основа на подадено незабавно след напускането на страната по произход заявление?“.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ